

LBRIS

We know
books

Redactare: *Ioana Bârzeanu*
DTP: Meteor Press
Corectură: *Bogdan Pavlusenco*
Copertă: *Gabriela Stan*

Titlul original: *MRS HARRIS GOES TO MOSCOW*

Copyright © Mathemata Anstalt, 1974

© 2023 Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate
Editurii METEOR PRESS.

Contact:
Tel./Fax: 021.222.83.80
E-mail: editura@meteorpress.ro

Distribuție la:
Tel./Fax: 021.222.83.80
E-mail: carte@meteorpress.ro
www.meteorpress.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GALLICO, PAUL

Doamna Harris cucerește Moscova / Paul Gallico ;
trad. de Mădălina Constantin. - București : Meteor Press, 2023
ISBN 978-973-728-875-2

I. Constantin, Mădălina (trad.)

821.111

Paul Gallico

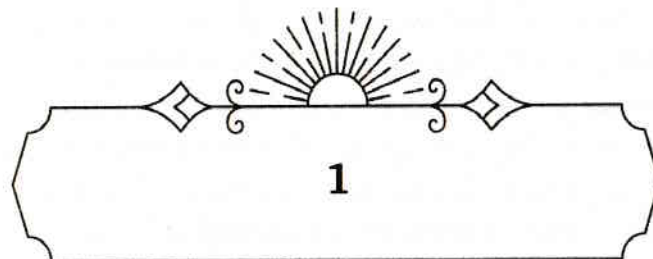
Doamna Harris cucerește Moscova

Traducere de Mădălina Constantin

**METEOR
PRESS**

Forței Expediționare Americane în 1944. Ulterior, Gallico a locuit la Monaco și a fost un excelent scrimer și mare amator al pescuitului pe mare.

A scris peste patruzeci de cărți, dintre care patru au fost dedicate aventurilor doamnei Harris: *Doamna Harris cucerește Parisul* (1958), *Doamna Harris cucerește New Yorkul* (1959), *Mrs Harris MP* (1965) și *Doamna Harris cucerește Moscova* (1974). Considerat unul dintre cei mai prolifici și mai profesioniști scriitori americani, Paul Gallico a murit în iulie 1976.

Fără nicio îndoială, fotografia nu mai fusese niciodată acolo.

Doamna Harris era absolut sigură de acest lucru, pentru că avea privirea pătrunzătoare și spirit de observație și era foarte atentă, mai ales la micile obiecte, bibelouri, fotografii și amintiri cu care erau înțesate apartamentele londoneze ale clienților pentru care lucra zilnic, și asta pentru că majoritatea erau pretențioși când venea vorba de aranjamentul lor și se supărau dacă erau deplasate.

Cu dimensiuni de aproximativ 20 x 25 de centimetri, încadrată într-o ramă cu picior, fotografia se afla acum pe biroul domnului Lockwood. Pe un fundal înzăpezit foarte straniu, lângă un zid mare, deasupra căruia se înălța un turn ciudat, fotografia lăsa să se vadă, acoperite sub o căciulă de blană, capul și umerii unei fete cu o înfățișare încântătoare.

Doamna Harris, care-și propusese să șteargă praful de pe biroul domnului Lockwood, de pe mașina de scris, de pe lucrările de specialitate și de pe diversele jucării pe care toți scriitorii par să le păstreze pe lângă zona lor de lucru, a luat fotografia misterioasă și a examinat-o mai atent. Era limpede că imaginea fusese mărită după un instantaneu, dar nici măcar această mărire a rezoluției imaginii nu putea să ascundă melancolia luminoasă a ochilor. Fata purta o căciulă de blană peste un păr negru. Acei ochi care se uitau direct în aparatul de fotografiat sau la persoana din spatele lui încercau să transmită un mesaj, iar pentru doamna Harris, care avea o imaginație bogată și era și o romantică incurabilă, mesajul era unul de o tristețe pătrunzătoare și de mult dor. Iarnă, zăpadă, o fată nefericită și, în spatele ei, un fel de fortăreață sumbră.

Această tristețe s-a abătut și asupra doamnei Harris sau mai degrabă, pentru prima dată, s-a cristalizat și i-a intensificat emoția pe care o simțise întotdeauna prezentă, într-o oarecare măsură, în micul apartament mobilat închiriat de domnul Lockwood, pentru că, încă de la începutul celor șase luni de când lucra câteva ore pe zi pentru el, la fel

cum o făcea pentru clienții fideli, simțise că era un bărbat distrat, stăpânit de o suferință tănuțită.

Rămase în picioare – o siluetă subțire dar robustă, înarmată până-n dinți pentru lupta împotriva prafului și a murdăriei – în șorț, papuci și bonetă, cu mânerul lung al mopului de lustruit podeaua ținut drept de-a lungul brațului, cu fotografia într-o mână și cărpa de praf în cealaltă. Avea niște ochi mici, a căror privire era pătrunzătoare și jucăușă, care acum străluceau de încântarea descoperirii; avea obraji ca niște mere pădurețe înghețate iar chipul de vrăbie gureșă îi era ca o adevărată hartă brăzdată cu tranșeele unei lupte de o viață întreagă.

Absorbită astfel în propriile gânduri, nu-l auzi pe domnul Geoffrey Lockwood intrând în apartament și îndreptându-se dinspre sufragerie către birou, unde o surprinse, așa cum ar fi spus ea, „iscodind” fotografia. Ada Harris nu era în esență, o femeie indiscretă și, prinsă *in flagrante*, începu să frece sticla cu însuflețire, folosind cărpa de praf.

Domnul Lockwood, cu o privire de o stranie severitate pe chipul său de altfel plăcut și chiar frumos, veni fără să spună nimic, luă fotografia din mâinile doamnei Harris și o puse la locul ei. Doamna Harris încremeni, evident stânjenită.

Tăcerea îngrozitoare cerea cu disperare să fie ruptă. Doamna Harris spuse:

– Este tare frumoasă, nu-i așa?

Domnul Lockwood nu-i răspunse și, pentru că era parțial întors cu spatele, ea nu reuși să-i vadă expresia feței, care era întunecată și părea să nu i se potrivească defel. Era tinerel, la nu mai mult de treizeci și cinci de ani, cu părul de culoarea nisipului, ochii albaștri, trăsăturile de o masculinitate aspră și o gură a cărei ușoară fragilitate nu era acoperită cu totul de mustața scurtă. Chipul său liniștit avea întotdeauna expresia unei uimiri sincere și a unei absențe care trezise încă de la început instinctele materne ale doamnei Harris, care ieșeau mereu la suprafață de vreme ce ea însăși avea o fată măritată și nepoți.

Cum observația ei nu primise niciun răspuns, doamna Harris simți că trebuia să mai facă una și întreabă:

– Unde e? Ce loc e acesta? Arată ca o închisoare.

Domnul Lockwood răspunse scurt:

– Kremlin.

Și apoi trânti precipitat pe birou topul de hârtie de scris pe care ieșise să-l cumpere și strigă:

– Să-i ia naiba!

Avea în glas o asemenea violență și vehemență, încât o făcu pe doamna Harris să tresară și să scape un mic țipăt, cerându-și apoi scuze.

– Îmi pare rău, domnule, n-am vrut să...

Domnul Lockwood se întoarse către ea și zise:

– O, nu dumneavoastră, doamnă Harris...

Se uită la fotografie și, prin fată, către zidul din spatele ei, adăugând:

– Pe ei, răbufni el, și pe blestematul de Minister de Externe, care nu dă doi bani pe nimic.

Domnul Lockwood își ceru apoi scuze:

– Îmi pare rău, doamnă Harris, n-am vrut să vă sperii.

– Nici eu n-am vrut să trag cu ochiul, spuse doamna Harris. Doar că n-am văzut-o niciodată până acum și când am venit azi aici, iat-o, era atât de drăguță, încât nu m-am putut abține să nu...

– Știu, încuviință domnul Lockwood, nu am fost în stare să o pun la vedere înainte, dar când am crezut că Ministerul de Externe avea, în sfârșit, să facă și el ceva pentru mine...

Nu și-a terminat fraza, dar a adăugat imediat altă explicație, la fel de năucitoare pentru doamna Harris:

– E o rusoaică.

Năucitoare nu e nici pe departe cuvântul potrivit pentru a descrie emoțiile doamnei Harris sau curiozitatea arzătoare din cauza căreia abia se putea stăpâni, punându-și la încercare toată puterea de autocontrol. „Ministerul de Externe?” „Kremlin?” Auzise despre toate acestea. Dar „o rusoaică”? Cine era de fapt? Soție, iubită, amantă? Unde era în acest moment? Și de ce? Fără nicio îndoială, era cheia misterului și melancoliei care îl înconjurau pe domnul Lockwood încă din momentul când doamna Harris răspunsese anunțului pe care acesta îl dăduse și venise să muncească pentru el între orele nouă și unsprezece dimineața. Dar era o cheie pe care simțul înnăscut al proprietății pe care-l avea doamna Harris n-o lăsase s-o răsucească în broască.

Ada Harris făcea parte din acea specie pe cale de dispariție, o dispariție lentă, de lucrători londonezi cu ziua care, pentru cinci șilingi în alte vremuri și acum pentru cincizeci de penny pe oră, făceau curățenie în micile apartamente sau birouri din Londra. Ada se specializase în locuințe, pentru că era îndrăgostită și fascinată de viețile altora – și unde în altă parte să le întâlnească? Clienții ei descopereau

în cele din urmă nu doar că era extrem de muncitoare, ci și o femeie înzestrată cu o fantastică înțelepciune, franchețe, care deținea multe informații și un simț practic dobândit la școala dură a vieții. Putea să dea sfaturi celor dezamăgiți în dragoste, avea o listă cu cele mai bune saloane de coafură, cele mai bune magazine unde să găsești imediat niște chili-piruri, înțelegea bine animalul biped numit bărbat, putea oferi consiliere maritală, era la curent cu toate știrile de ultimă oră despre căsătorii, divorțuri și scandaluri și era ea însăși membră a clanului secret al menajerelor care transmiteau frânturi de bârfe succulente, adunate direct de la sursă, bârfe care nu-și croiau drum până în paginile ziarelor.

Totuși, după cum spusese ea însăși, nu era o femeie indiscretă, nici nu punea întrebări și nu-și băga nasul în treburile personale ale clienților săi. Dar dacă vreunul dintre aceștia se destăinuia (în general, era vorba de stăpâna casei) sau cerea vreun sfat, Ada era gata să-l ofere. Sprijinită în mânerul mopului, putea să peroreze de la o jumătate de oră până la patruzeci și cinci de minute, fără să respire măcar o dată. Nimic nu o încânta mai mult decât o discuție de la suflet la suflet, deseori spre disperarea

din ce în ce mai mare a clienților săi care aveau programări la saloanele de înfrumusețare, la modist, la croitor sau pe care îi aștepta jos vreun taxi, cu contorul deja pornit. Clientul trebuia să se ofere voluntar. Doamna Harris nu ar fi pus niciodată vreo întrebare directă.

Ceea ce s-a dovedit a fi o eternă surpriză și pentru el însuși, domnul Lockwood s-a trezit dintr-odată că se oferă voluntar. Se așezase la birou și, după o clipă, cât s-a uitat posomorât la șemineul electric, îi povesti:

– Este ghid pentru agenția Intourist la Moscova. Ne-am întâlnit când am fost acolo ultima dată pentru cartea asta, *Russia Revealed*.

Adei Harris nu-i venea să-și creadă urechilor. Un bărbat care i se păruse întotdeauna a fi în centrul unui mister, insensibil la sprijinul ei și la încercările de a-l dădăci ca o mamă, era gata să se destăinuie. Iar Lockwood, fără să-și dea seama, părea să aibă nevoie de acest lucru, împins de apariția, pentru prima dată, a fotografiei pe care o tănuise multă vreme printre lucrurile personale până când se întrevedea un ajutor în problema pe care o avea. Refuzul fără drept de apel al Ministerului de Externe

față de orice demers i-a spulberat speranțele atât de mari pe care și le pusese. Reacția doamnei Harris și toată această poveste nefericită și tristă l-au copleșit, așa că era gata să se descarce. Și ce supapă mai bună, care să-i aline durerea, decât această truditore aproape anonimă, care venea zilnic, inclusiv duminica, la o întâlnire cu mătura, cu găleata, cu peria de frecat și detergentul pudră cu care să curețe dezordinea lui de burlac și apoi să dispară în neant.

– Este ghid pentru agenția Intourist, repetă el. O cheamă Lisaveta Nadejda Borovaskaia, dar eu îi spuneam Liz – apoi îi apărui în minte o frază, iar el o exprimă înainte să-și dea seama ce face – cred că pur și simplu ne-am aprins unul după altul.

După ce privi micuța siluetă a ascultătoarei, care rămăsese cu gura căscată, cu ochii ieșiți din orbite, sorbindu-i fiecare cuvânt, se simți dintr-odată cuprins de sfială și continuă apoi cu mai mult calm:

– N-a fost chiar așa. Adică, voiam să ne căsătorim – n-am întâlnit niciodată pe cineva ca ea – doar i-ați văzut poza.

Se struni din nou, stingherit, și adăugă nesigur pe el:

– Iertați-mă, vorbesc ca un școlar.

Dar doamna Harris nu dorea să se oprească. Acum, că începuse să-și deschidă sufletul, era privilegiată.

– Ce s-a întâmplat? De ce nu v-ați căsătorit? îl întrebă ea.

Lui Lockwood îi căzu bărbia pe piept și își întoarse privirea de la ce i se părea fără niciun viitor, spre trecut. Îi răspunse cu un singur cuvânt, ca și cum ar fi fost răspunsul la toate întrebările:

– Rusia.

Apoi, văzând că asistența era încă însetată de informații și știind că stârnise ceva, continuă:

– Sunt extrem de porniți împotriva străinilor și le interzic cetățenilor lor să părăsească țara sau căsătoriile cu cineva din afară. Am avut noroc că am reușit să păstrăm secretul, dar apoi a trebuit să plec. Dacă s-ar fi aflat, acum ea ar fi fost în...

Își dădu seama că incoerența și frazele sale crip-tice nu aveau prea mult sens, nici pentru el și nici pentru ascultătoarea lui, așa că începu o poveste mai înche-gată.

Se întâlniseră, se îndrăgostiseră unul de altul și se făgăduiseră unul altuia la începutul voiajului întrep-rins de Lockwood în Rusia pentru documentare.

Moscova a fost prima lui oprire înainte de călătoria în interiorul țării, după un itinerar planificat de Intourist, de la care însă Lockwood intenționa să se abată în câteva locuri pentru a strânge materialul de care avea nevoie pentru cartea comandată de editori, *Russia Revealed*.

Avuseseră extrem de mult noroc că povestea lor de dragoste nu fusese descoperită în cele trei săptămâni pe care le petrecuse în capitala Rusiei. Întrebări discrete, ca și cum ar fi fost legate de carte, despre problemele pe care le-ar fi putut avea un rus care se căsătorește cu un străin i-au arătat gravitatea problemei. O astfel de căsătorie ar fi putut avea loc după o lungă luptă împotriva birocrăției și a obstrucționismului, dar nici atunci nu ar fi existat nicio garanție că soția sau soțul, oricare ar fi fost cetățeanul rus, ar fi fost lăsat să părăsească țara. Perspectivele erau sumbre, dar cei doi aveau curajul și tenacitatea îndrăgostiților și au căzut de acord ca mai întâi Lockwood să-și termine călătoria, care avea să-l ducă până la extremitatea estică, la Habarovsk și la granița cu China, pe Amur, și până în sud, la Tașkent și Samarkand, ca și în stațiunile de pe malul Mării Negre. La întoarcere, avea să ia din

nou legătura cu ea și să rezolve discret ambele probleme, să se căsătorească și să aranjeze întoarcerea ei în Anglia împreună cu el.

Lockwood avea prieteni la Ministerul de Externe din Londra și câteva contacte la ambasada din Moscova și celor doi îndrăgostiți situația nu li se părea lipsită de orice speranță. Faptul că subiectul cărții lui putea atrage unele riscuri era un obstacol în plus, dar Lockwood nu voia s-o încarce pe fată cu o asemenea povară. Și-a plănuit bine totul și nu se aștepta ca lucrurile să o ia razna. Aveau să încerce să nu ia legătura unul cu altul în timpul absenței lui, iar Lisaveta urma să lucreze în continuare ca ghid pentru turiștii britanici veniți într-un circuit organizat să viziteze obiectivele turistice din Moscova. La întoarcerea sa, un prieten comun le va face cunoștință ca și cum s-ar fi întâlnit pentru prima oară. Atunci aveau să-și asume riscul să lase prietenia lor să înflorească fără disimulări și să încerce să se căsătorească. Lockwood urma să se întoarcă la Moscova în vreo trei luni.

În timp ce el își relata povestea, cu monotonia deprimantă a unor fraze prescurtate într-un rezumat, mintea ageră a doamnei Harris încerca să îl

urmărească și să „vadă”, sau mai degrabă să-și imagineze, câte ceva din ce i se spunea, dar nu avea niciun punct de reper în afară de fotografia cu fundalul ei în care apărea un zid sumbru și un turn. Știa doar așa, vag, că viața dincolo de Cortina de Fier nu era deloc atât de extraordinară pe cât se spunea că este. De asemenea, trăise destul de mult încât să știe zicala despre socoteala din târg care nu se potrivește cu cea de-acasă etc., și din comportamentul lui Lockwood era limpede că socoteala lui se încheiase destul de urât. Cel mai important lucru era să-l facă să continue și să afle astfel mai multe pentru că, la un moment dat, Lockwood a tăcut și stătea nemișcat și nefericit, uitându-se la fotografie.

Doamna Harris rupse tăcerea:

– O, Doamne, ce s-a întâmplat? Nu v-au lăsat să vă căsătoriți?

Lockwood se trezi din visare și răspunse:

– Mai rău decât atât. N-am mai revăzut-o niciodată.

Asta îl înnebunea, mărturisi el când își reluă povestea, o poveste despre încredere și trădare. În timpul călătoriei, reușise să-i ia un interviu unui